

Технически Университет

София

КУРСОВА РАБОТА

НА ТЕМА:

**ИСТОРИЧЕСКИ И КУЛТУРНИ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА
ВЪЗНИКВАНЕ И ОФОРМЯНЕ НА НАУКАТА СРАВНИТЕЛНО-
КУЛТУРНА ПСИХОЛОГИЯ ПРЕЗ 80-ТЕ ГОДИНИ НА 20 ВЕК.
СЪЩНОСТ И ПРЕДИМСТВА НА КОРПОРАТИВНИЯ АНАЛИЗ.**

Проверил:.....

Разработил:.....

Фак.№.....

Специалност: Психологично консултиране

2017

УВОД

Сравнително-културната психология исторически се е развивала от естествените научни изследвания в психологията и антропологията, и стои в противовес на херменевтичните изследвания в тези области¹. Тя продължава да се развива успоредно с допълнителните перспективи на културната психология и местните психологии и се прилага международно за решаване на редица практически въпроси,

Термините „сравнително-културна психология“, „межкултурна психология“ и „културна психология“ са различни, но донякъде и размити концепции, чиито елементи и характеристики частично се припокриват. Затова за изясняване на развитието на сравнително-културната психология е необходимо да се разбере какво я определя и разликата от културната психология – два подхода, които са преди всичко идентични, а не различни. Това е целта на настоящата разработка.

Методологически, сравнително-културната психология е допринесла с разработването на контекстуализирани процедури, като натуралистично наблюдение, подходящи за изучаване на поведението на хората в определен културен контекст. Теоретично, изследователите посочват факта, че културното поведение на хората може да се разглежда като крайна точка по пътя на развитието им и че по-възрастното население осигурява културна социализация на следващото поколение. Развитието на този клон на психологията също води до разбиране за това как биологично обоснованият фактор на етапа на съзряване влияе както върху процеса, така и върху съдържанието на културното учене. Емпирично, подходът на сравнителната-психология кара изследователите да изследват специфична културна форма и нейните етапи на развитие. Тези специфични за културата

¹ Adair, J. G. (2006). Creating indigenous psychologies: Insights from empirical social studies of the science of psychology. In U. Kim, K. S. Yang, & K. K. Hwang (Eds.), *Indigenous and cultural psychology: Understanding people in context* (pp. 467–485). New York: Springer.

модели са селектирани измежду набор от биологично развити характеристики.

1. Съпоставка

В сравнително-културната психология културата обикновено се разглежда като променлив компонент². В парадигматичните случаи на този подход, културата се разглежда като външна и отделна от индивида. Културата и човешката дейност се разглеждат отделно. В културната психология³, за разлика, културата не се разглежда като нещо извън индивида, а като нещо вътрешно.

Културата е „начин за познаване, изграждане на света и другите“⁴. Чрез процеси на взаимодействие и комуникация, тези конструкции придобиват определена степен на интересубективност или споделеност. Споделените знания и споделените значения генерират набор от ежедневни практики, които също така определят културата⁵. Така културата и поведението, културата и умът се разглежда като идентични.

Методологичният идеал на парадигматичния сравнително-културен психолог е да провежда процедури, установена в една култура, с известни психометрични свойства, в една или повече други култури, за да се направи межкултурно сравнение⁶. Двата класически примера са тестовете за интелигентност и мерките за полева независимост и взаимозависимост. Обратно, методологичният идеал на парадигматичния културен психолог е да извлече процедури за всяка култура от начина на живот и комуникация

² Berry, J.W., Poortinga, Y.H., Segall, M.H., & Dasen, P.R. (1992). *Cross-cultural psychology: Research and applications*. Cambridge: Cambridge University Press

³ Cole, M. (1995). Culture and cognitive development: From cross-cultural research to creating systems of cultural mediation. *Culture & Psychology*, 1 (1), 25–54.

⁴ Bruner, J. (1993). Do we “acquire” culture or vice versa? *Behavioral and Brain Sciences*, 16, 515–516.

⁵ Scribner, S., & Cole, M. (1981). *The psychology of literacy*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

⁶ Berry, J.W., Poortinga, Y.H., Segall, M.H., & Dasen, P.R. (1992). *Cross-cultural psychology: Research and applications*. Cambridge: Cambridge University Press